

Grote pensioenfondsen als duurzame partner voor de energietransitie in Nederland

Wij willen onze krachten bundelen met de overheid en bieden onze gezamenlijke (financierings)kracht en expertise aan om samen een belangrijke bijdrage te leveren aan de energietransitie in Nederland.

Om echt energie te geven aan de transitie is samenwerking tussen pensioenfondsen, gemeenten, netwerkbedrijven en andere overheidsinstanties, onder strakke regie van een nationale investeringsinstelling, essentieel. De realisatie van warmte- en elektriciteitsnetwerken is hierbij een speerpunt. Door meer gezamenlijk met de overheid op te trekken kunnen we langdurig stabiele rendementen halen én een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke energietransitie in Nederland. Hiermee bieden wij onze deelnemers nu en in de toekomst een goed pensioen in een duurzame wereld.

Pensioenfondsen kunnen door samenwerking met overheidsinstanties een belangrijke rol spelen in de energietransitie, waaronder bij de realisatie van de warmte- en elektriciteitsnetwerken.

Wat vragen wij het nieuwe kabinet? Ambitieuw en betrouwbaar overheidsbeleid

Wij zijn ervan overtuigd dat samenwerking tussen de private sector, pensioenfondsen en de overheid de energietransitie in Nederland versneld. Een stabiel investeringsklimaat is essentieel om pensioenfondsen in staat te stellen duurzame beleggingen te doen, die rendabel zijn voor de deelnemer en bijdragen aan een duurzame toekomst voor de hele samenleving.

Wij vragen de overheid daarom een leidende rol te nemen en te houden in het verschaffen van duidelijk meerjarig beleid op de energietransitie en de thema's: CO₂-beprijzing, groene fiscale maatregelen, n het stimuleren van emissiereductie, hernieuwbare energie en innovaties.

Meer publiek-private financieringsmogelijkheden
Wij reiken de hand om een partnerschap voor lange termijn aan te gaan. Wij vragen om te onderzoeken hoe publiek en privaat elkaar kunnen versterken.

Daarbij valt te denken aan:

- Het stimuleren van publiek-private partnerschappen (PPP's), waarbij deze specifieke PPP's als (semi) publiek worden aangemerkt.
- Het gezamenlijk verstrekken van leningen, waarbij het kredietrisico voor pensioenfondsen wordt beperkt, bijvoorbeeld via een waarborgstructuur. De waarborgstructuur is al een beproefd instrument in de sectoren zorg (WFZ) en woningbouwcorporaties (WSW).

Een volwaardige nationale investeringsinstelling

In toenemende mate zijn pensioenfondsen met verschillende overheidsonderdelen in gesprek over hoe onze sector kan bijdragen. De actieve betrokkenheid van de overheid om publiek-private samenwerking echt van de grond te krijgen waarderen wij, maar is vaak nog versplinterd en heeft weinig centrale coördinatie en schaal.

Net zoals de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI)¹ adviseert, zijn wij daarom voorstander van een volwaardige nationale investeringsinstelling die vraag en aanbod samenbrengt en die tot investeerbare impactvolle projecten kan komen.

Een dergelijke investeringsinstelling kan een brug slaan tussen overheid en pensioenfondsen. Invest-NL lijkt de aangewezen partij hiervoor.

¹ [Financiering in transitie; naar een actieve rol van de financiële sector in een duurzame economie. \(rli.nl\)](https://www.rli.nl)

Achtergrond

In 2019 committeerden wij ons, samen met andere pensioenfondsen, banken, verzekeraars en vermogensbeheerders aan het behalen van de doelen in het Klimaatakkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord. Inmiddels hebben wij in onze openbare klimaatplannen concrete reductiedoelstellingen voor de CO₂-uitstoot van onze beleggingsportefeuille vastgelegd en rapporteren wij jaarlijks in onze jaarverslagen publiekelijk over de voortgang hiervan.

Met de ondertekening van het Klimaatcommitment werd ook afgesproken dat wij deelnemen aan (de financiering van) de energietransitie en aanvaardden wij ook een inspanningsverplichting hiertoe, uiteraard binnen de kaders van wet- en regelgeving en risico-rendementsdoelstellingen.

Financiering van de energietransitie in Nederland is nog beperkt

Voor deze afspraak uit het klimaatcommitment – de energietransitie – zetten wij nu verschillende instrumenten in:

- Engagement en stembeleid: door gebruik te maken van de rechten als aandeelhouder en/of in gesprek te gaan met bedrijven, kunnen pensioenfondsen invloed uitoefenen op de koers van een bedrijf
- Uitsluiting / desinvesteringen: door niet langer te investeren in een bedrijf dat onvoldoende doet om de uitstoot te reduceren kunnen pensioenfondsen een belangrijk signaal afgeven, wat een bedrijf kan motiveren om veranderingen door te voeren
- Impactinvesteringen; wij investeren in bedrijven en projecten die een positieve bijdragen leveren aan de energietransitie: zo investeren wij in de bouw van wind- en zonneparken, investeren we in start-ups zoals innovatieve tech-bedrijven en werken we aan verduurzaming van onze vastgoedbeleggingen.

Deze instrumenten zetten wij voor in voor de verdere verduurzaming van onze wereldwijde beleggingen.

Ondanks ons commitment aan het welslagen van de noodzakelijke energietransitie vindt de financiering van deze energietransitie in Nederland door de financiële sector – in onze ogen – nog (te) weinig plaats.

Gezamenlijke inzet voor realisatie van grootschalige duurzaamheidsprojecten

Pensioenfondsen ABP, PFZW, PMT, Bpf Bouw en PME hebben onlangs afgesproken om meer samen te werken en zo gezamenlijk de verantwoordelijkheid te nemen voor het leveren van een belangrijke bijdrage aan de energietransitie in Nederland. Samenwerking om zodoende middelen, expertises en risico's te delen, om samen onderzoek en due diligence te verrichten, schaalgrootte te creëren en te zorgen voor innovatieve oplossingen en implementaties. De realisatie van warmte- en elektriciteitsnetwerken is hierbij een specifiek speerpunt.

Samen met de overheid werken aan oplossingen

Wij willen graag meer betekenen, we willen en kunnen meer investeren in de Nederlandse energietransitie. Maar lopen daarbij ook nog wel tegen obstakels aan, bijvoorbeeld de wettelijke grenzen voor privaat eigendom van elektriciteits- en warmtenetten. Grenzen die wij overigens vanuit het oogpunt van beheersing van consumententarieven en strategische belangen goed begrijpen, maar voor ons het investeren in de Nederlandse energietransitie beperken.

Wij werken graag, onder regie van een nationale investeringsinstelling, samen met de overheid aan de oplossingen hiervoor.
